

Books & Articles

on

Shaheed Bhagat Singh

Available

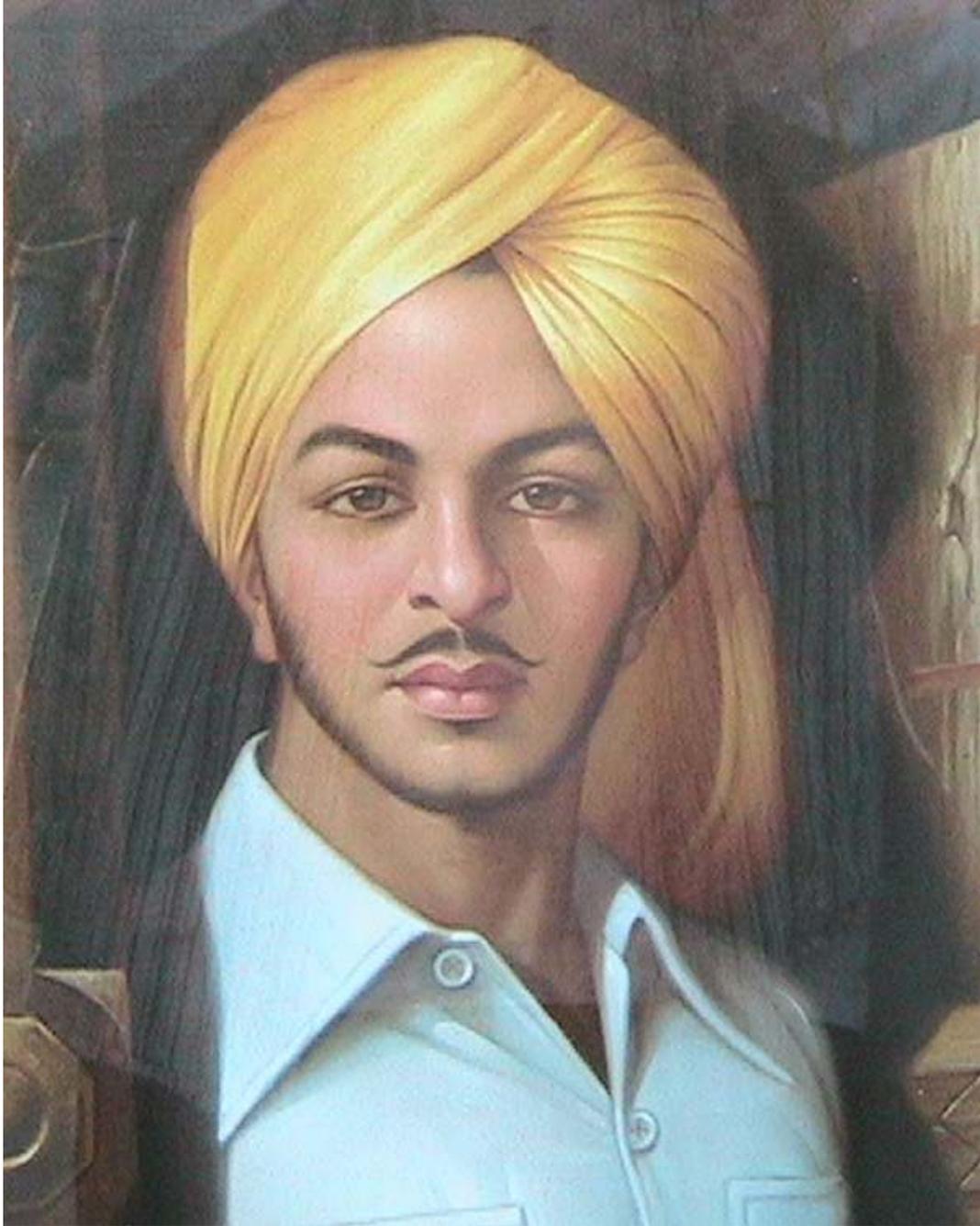
in

Bhai Gurdas Library

Guru Nanak Dev University

Amritsar

SHAHEED BHAGAT SINGH

(1907-1931)

ENGLISH BOOKS

1. B
B169BB Bakshi, S.R.
Bhagat Singh and his ideology. New Delhi, Capital Publisher, 1981. 304p.
2. B
B169BB Bakshi, S.R.
Bhagat Singh: patriot and martyr. New Delhi, Anmol Publication, 1990. 231p.
3. 920.054
B412RI Bedi, J.S., ed.
Indian martyrs and revolutionaries. New Delhi, All India freedom fighter Sainik Sangh, 1977. 54p.
4. 973
W629 Chopra, P.N., ed.
Who's who of Indian martyrs. New Delhi, Ministry of Education and youth services, 1969. 38-39p.
5. 954.084303
C552E Choudhary, Sukhbir
Encyclopediad of Indian Nationalism. New Delhi, Anmol Publication, 1994. 28-38p..
6. B
B575DS Deol, G.S.
Shaheed Bhagat Singh: a biography. Patiala, Punjabi University, 1985. 154p.
7. B
B575DS Deol, G.S.
Shaheed-e-azam Sardar Bhagat Singh: the man and his ideology. Nabha, Deep Prakashan, 1978. 159p.
8. 954.5
F259E Fauja Singh
Eminent freedom fighters of Punjab. Patiala, Punjabi University, 1972. 242p.
9. 923.254
G971U Gulab Singh
Under the shadow of gallows. Delhi, Roop Chand, 1963. 378p.
10. B
B575GB Gupta, Manmathnath.
Bhagat Singh and his times. Delhi, Lipi Prakashan, 1977. 223p.
11. 920.054
E 56 Haldhar, Shantanu, ed.
Encyclopedia of Indian National Biographies. Delhi, Dominant Publisher, 2006. 529-530p.
12. B
B575JM Josh, Sohan Singh
My meetings with Bhagat Singh and on other early revolutionaries. New Delhi, Communist Party Publication, 1976. 88p.

13. B
B575JS Juneja, M.M., ed.
Selected collections on Bhagat Singh. Hisar, Modern Publishers, 2007. 304p.
14. B
B575KS Kooner, Kulwant Singh
Some hidden facts of martyrdom of Shaheed Bhagat Singh. Chandigarh, Unistar Books, 2005. 183 p.
15. B
B575WH Malwinderjit Singh, ed.
Hanging of Bhagat Singh: complete judgement and other documents. Chandigarh, Unistar Books, 2005. 224 p.
16. 920.054
E56 Nagendra Singh, ed.
Encyclopaedia of the Indian Biography. New Delhi, A.P.H. Publishing, 2000 . 431-433p.
17. 923.2545
B575NM Nayar, Kuldip
The martyr Bhagat Singh: experiments in revolution. Delhi, Har-Anand Publication. 2006. 160p.
18. B
B575NT Noorani, A.G.
The trial of Bhagat Singh: politics of justice. Delhi, Konark Publishers, 1996. 33p.
19. 920.99545084
P253GM Param Bakhshish Singh
Martyrs of the Punjab. Patiala, Punjabi University, 1997. 155 p.
20. B
B251HB Rahbar, Hansraj
Bhagat Singh and his thought. New Delhi, Manak Publications, 1990. 204p.
21. B
B575RS Ram Singh, ed.
Shaheed Bhagat Singh: patriotism, sacrifice & martyrdom. New Delhi, Common Wealth Publication, 2005. 287p.
22. B
B575SS Saigal, Omesh
Shaheed Bhagat Singh: unique martyr in freedom movement. New Delhi, Gyan Publishing, 2002. 341p.
23. B
B575 SB Sanyal, Jitendra Nath
Bhagat Singh: a biography. Gurgaon, Hope India, 2006. 136 p.
24. 920.03
D554 Sen, S.P., ed.
Dictionary of National Biography. Calcutta, Institute of Historical Studies, 1972. 154-156p.
25. 920.62
E56 Srivastava, K.S.
Encyclopaedia of the World Biography. New Delhi, A.P.H. Publishing, 2004. 46-47p.

26. B
S973P Swarn Singh
Path of revolution: a biography of Shaheed Bhagat Singh. Delhi, Wellwish Publishers, 1998. 112p.
27. 954.0843
W253R Waraich, Malvinderjit Singh, ed.
Revolutionaries in dialogue: Lala Ram Saran Das and Shaheed Bhagat Singh. Chandigarh, Unistar, 2007. 192p.
28. B
B575YI Yadav, K.C., ed.
Bhagat Singh: ideas on freedom, liberty and revolution. Gurgaon, Hope India, 2007. 307p.
29. B
B575YW Yadav, K.C., ed.
Why I am an atheist: an autobiographical discourse. Gurgaon, Hope India, 2005. 91p.
30. B
B575YB Yadav, K.C., ed.
Bhagat Singh: making of a revolutionary. Gurgaon, Hope India, 2006. 228 p.
31. 080
B757YF Yadav. K.C., ed.
The fragrance of freedom: writings of Bhagat Singh. Gurgaon, Hope India, 2006. 348p.

ਪੰਜਾਬੀ

- ਜੀ
ਭ 290 ਅ ਅ ਆਸ, ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਅਣਖੀਲਾ ਖੂਨ: ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਨਵੀਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, 1976. 88ਪ.
- 954.084
ਅ 743 ਨ ਆ ਅਗਰਵਾਲ, ਬੀ. ਆਰ
ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਮੁੱਕਦਮੇ. ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁਕ ਟਰੱਸਟ, 1996. 194ਪ.
- 8P2.7
ਸਾ 290 ਭ ਸਰਹੱਦੀ, ਸਾਗਰ
ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਾਪਸੀ. ਜਲੰਧਰ, ਦੀਪਕ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1983. 72ਪ.
- 920.0545
ਸ 870 ਆ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ
ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੁੱਚੇ ਵਣਜਾਰੇ. ਦਿੱਲੀ, ਵੈੱਲਵਿਸ਼, 1998. 111ਪ.
- ਜੀ
ਭ 290 ਸ ਸ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ
ਸਰਦਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ. ਦਿੱਲੀ, ਵੈੱਲਵਿਸ਼, 1992. 108ਪ.
- ਜੀ
ਭ 290 ਸ ਅ ਸਾਨਿਆਲ, ਜਿਤੋਂਦਰ ਨਾਥ
ਅਮਰ ਸ਼ਹੀਦ ਸਰਦਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ. ਦਿੱਲੀ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ, 2006. 371ਪ.
- ਜੀ
ਭ 290 ਸਿੰ ਲ ਸਿੱਧਰਾ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ
ਲੁਕਿਆ ਸੱਚ: ਸ਼ਹਾਦਤ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਾਥੀ. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, 2007. 288ਪ.
- 808.819
ਭ 290 ਸਿੱ ਸਿੱਧੂ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸੰਪਾ.
ਸਿੰਘ ਗਰਜਣਾ: ਸ. ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਬਾਰੇ ਰਚੀ ਗਈ ਤਤਕਾਲੀਨ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ. ਪਟਿਆਲਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, 1992. 95ਪ.
- ਜੀ
ਭ 290 ਸਿੱ ਘੋ ਸਿੱਧੂ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸੰਪਾ.
ਘੋੜੀਆਂ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਲੋਕਗੀਤ, 2006. 163ਪ.
- 8P2.7
ਸਿੱ 360 ਭ ਸਿੱਧੂ, ਚਰਨਦਾਸ
ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ: ਨਾਟਕ ਤਿੱਕੜੀ. ਦਿੱਲੀ, ਬਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, 2004. 303ਪ.
- 8ਪ1.708
ਸਿੰ 650 ਬ ਸਿੰਗਲ ਧਰਮਪਾਲ, ਸੰਪਾ.
ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਕਾਵਿ. ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ, 2005. 105ਪ.
- ਜੀ
ਭ 290 ਸਿੰ ਅ ਸਿੰਧੂ, ਵਿਰੇਂਦਰ
ਅਮਰ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ. ਦਿੱਲੀ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ. 1976. 87ਪ.
- ਜੀ
ਭ 290 ਸੂ ਸ ਸੂਫੀ, ਅਮਰਜੀਤ
ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਾਸਤਿਕਤਾ. ਬਰਨਾਲਾ, ਤਰਕਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, 2001. 56ਪ.

- ਜੀ
ਭ 290 ਸੂ ਸ ਸੂਰੀ, ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਬਹੁਪੱਖੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕ ਮਾਲਾ,
1993. 96ਪ.
- ਜੀ
ਭ 290 ਸੰ ਯੂ ਸੰਧੂ, ਵੀਰੇਂਦਰ
ਯੁਗਪੁਰਸ਼ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ. ਪਟਿਆਲਾ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, 1975.
423ਪ.
- 920.0545
ਹ 254 ਜੁ ਹਉਰਾ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਜੁਝਾਰ ਸੂਰਮੇ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਨਿਉ ਏਜ਼ ਬੁੱਕ ਸੈਂਟਰ, ਮਿਤੀ ਹੀਨ. 81ਪ.
- 920.0545
ਕੁ 850 ਸ ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ
ਸਰਦਾਰ. ਜਲੰਧਰ, ਪੰਜਾਬ ਕਿਤਾਬ ਘਰ, 1967. 439ਪ.
- 954.083
ਗਿੱ 147 ਦੇ ਗਿੱਲ, ਐਮ. ਐੱਸ.
ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਾਜਸ ਮੁੱਕਦਮੇ. ਮੁਹਾਲੀ, ਐਮ. ਐੱਸ ਗਿੱਲ, 1998. 159ਪ.
- 954.509
ਗ 830 ਜ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ
ਜਲ੍ਹਿਆਵਾਲਾ ਬਾਗ: ਇੱਕ ਝਲਕ. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ,
1996. 165ਪ.
- 8P1.7
ਭ 290 ਸੂ ਸ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ
ਆਜ਼ਾਦੀ ਪਰਵਾਨੇ: ਵੀਰ ਗਾਥਾ. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਲੋਕਗੀਤ, 2008. 271ਪ.
- 920.054
ਚ 230 ਪੰ ਚਾਵਲਾ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਸੰਪਾ.
ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੌਮੀ ਸ਼ਹੀਦ. ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, 2000. 311ਪ.
- ਜੀ
ਭ 290 ਕ ਕੌ ਜਖਮੀ, ਕਰਮ ਸਿੰਘ
ਕੌਮੀ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ ਪ੍ਰੈੱਸ, ਮਿਤੀ ਹੀਨ. 335ਪ.
- 954.0843
ਜ 290 ਸ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਸੰਪਾ.
ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ. ਮੋਗਾ, ਚੈਡੀਕਲ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ, 1985.
376ਪ.
- ਜੀ
ਭ 290 ਜੈ ਕ ਜੈਨ, ਹਰੀਸ਼, ਸੰਪਾ.
ਕਰਾਚੀ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, 2007.
147ਪ.
- 923.2545
ਜੋ 218 ਭ ਜੋਸ਼, ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ
ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮੇਰੀਆਂ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਅਤੇ ਚਾਰ ਹੋਰ ਮੁੱਢਲੇ ਇਨਕਲਾਬੀ. ਦਿੱਲੀ, ਆਰਸੀ
ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ, 1976. 123ਪ.
- 920.0545
ਵਿ 746 ਪੰ ਢਿਲੋਂ, ਬੇਚਿੰਤ ਸਿੰਘ
ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੌਮੀ ਸੂਰਬੀਰ. ਜਲੰਧਰ, ਨਿਉ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, 1972. 99ਪ.

- ਜੀ
ਭ 290 ਤ ਭ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ, ਸੰਪਾ.
ਭਗਤ ਸਿੰਘ: ਸੰਘਰਸ਼ ਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ. ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ, ਨਜ਼ਰੀਆ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, 2007.
200ਪ.
- ਜੀ
ਭ 290 ਤ ਹਿੰ ਤ੍ਰੋਕ ਸਿੰਘ
ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਕੌਮੀ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਸੰਜ, 1972.
248ਪ.
- 920.054
ਦਾਤਾ, ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ
ਦਾ 692 ਵ ਵਤਨ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ. ਦਿੱਲੀ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, 1982. 136ਪ.
- ਜੀ
ਭ 290 ਦਿ ਸ ਦਿਉਲ, ਜੀ. ਐੱਸ.
ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਪਟਿਆਲਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, 1968. 115ਪ.
- ਜੀ
ਭ 290 ਦੀ ਸ ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ
ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ: ਕਾਵਿ ਪ੍ਰਮਾਣ. ਲੁਧਿਆਣਾ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਖੋਜ ਕਮੇਟੀ, 1984.
265ਪ.
- ਜੀ
ਭ 290 ਦੁੱ ਸ ਦੁੱਗਲ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ
ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ: ਜੀਵਨੀ. ਦਿੱਲੀ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ, 1984. 86ਪ.
- ਜੀ
ਭ 290 ਨ ਸ ਨਈਅਰ, ਕੁਲਦੀਪ
ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਤਜਰਬੇ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2007. 208ਪ.
- 920.0545
ਪਦਮ, ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ
ਪ 692 ਪ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ. ਪਟਿਆਲਾ, ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਤ ਭਵਨ, 1961. 152ਪ.
- ਜੀ
ਭ 290 ਪ ਸ ਪਰਵਾਨਾ, ਬਲਬੀਰ
ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ. ਲੁਧਿਆਣਾ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, 2006. 110ਪ.
- 8P2.7
ਪ 853 ਮੈਂ ਪਾਲੀ, ਭਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਮੈਂ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੈਂ ਫਿਰ ਆਵਾਂਗਾ: ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ
ਸਮਰਪਿਤ ਦੋ ਨਾਟਕ. ਲੁਧਿਆਣਾ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, 2008. 102ਪ.
- 920.0545
ਬ 362 ਪੰ ਬਚਿੰਤ ਕੌਰ
ਪੰਜ ਸ਼ਹੀਦ. ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ, 1984.
40ਪ.
- 8ਪ1.045
ਬ 410 ਦੀ ਕ ਬਰਾੜ, ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ
ਕੌਮੀ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ. ਮਾਨਸਾ, ਉਡਾਨ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, 2006. 110ਪ.
- 8ਪ3.7
885 0 ਸ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ
ਸਤਲੁਜ ਵਹਿੰਦਾ ਰਿਹਾ: ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਾਵਲ.
ਲੁਧਿਆਣਾ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, 2007. 120ਪ.

- ਜੀ
ਭ 290 ਚੰ ਮੈਂ   ਭਗਤ ਸਿੰਘ
ਮੈਂ ਨਾਸਤਕ ਕਿਉਂ ਹਾਂ. ਸਾਊਥਾਲ ਮਿਡੈਕਸ, ਡੀ. ਡੀ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, 1978. 26ਪ.
- 2ਸਿ2.092 ਅ   ਭਜਨ ਸਿੰਘ
ਭ 290 ਸੂ ਸ   ਸਾਡੇ ਸ਼ਹੀਦ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, 1994. 254ਪ.
- 808.86   ਭਗਤ ਸਿੰਘ
ਭ 290 ਲਿ   ਲਿਖਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਾਥੀ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਘਰੇਲੂ
ਪੁਸਤਕ ਸ਼ਾਲਾ, 1974. 68ਪ.
- 954.0843   ਮੋਹਨ, ਕਮਲੇਸ਼
ਮੋ 250 ਪੰ   ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁੰਤਰਤਾ ਅੰਦਲੋਨ ਨੂੰ ਦੇਣ. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ,
ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, 2008. 279ਪ.
- 891.423   ਰਾਹੀ, ਅਜੀਤ
ਰਾ 140 ਸ   ਸਤਲੁਜ ਗਵਾਹ ਹੈ: ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਨਾਵਲ. ਜਲੰਧਰ, ਕੁਕਨੁਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ,
2007. 600ਪ.
- ਜੀ
ਭ 290 ਰ ਸ   ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜੇਲ ਨੋਟਬੁੱਕ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, 2005.
144ਪ.
- 954.0843   ਵਰਮਾ, ਸ਼ਿਵ
ਵ 212 ਰੰ ਸ   ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ. ਬਰਨਾਲਾ, ਤਰਕਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, 2004. 127ਪ.
- 920   ਵਰਮਾ, ਸ਼ਿਵ
ਵ 212 ਤੇ   23 ਮਾਰਚ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ: ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਗੁਰੂ, ਸੁਖਦੇਵ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ
ਯਾਦਗਰ ਘਰੇਲੂ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ. 93ਪ.
- 2ਸਿ2.092 ਅ   ਵੜੈਚ, ਮਲਵਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੰਪਾ.
ਵ 780 ਚ ਬ   ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ: ਸਮਕਾਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, 2008.
135ਪ.

हिन्दी

1. जी
भ 27 क श कमल, एस.पी.
शहीदे आजम भगत सिंह. दिल्ली, राजा पाकेट बुक्स, 2002. 98प.
2. जी
भ 27 ग भ गुप्ता, मन्मथनाथ
भगत सिंह और उनका युग. नई दिल्ली, लिपि प्रकाशन, 1980. 80प.
3. 420.054
ग 472 भ गुप्ता, मेवाराम
भारतीय स्वतन्त्रता संग्राम के अमर शहीदों की सच्ची कहानियाँ. बम्बई,
शहीदाना-वतन प्रकाशन, 1982. 156प.
4. 8 ह 8
भ 27 च भ चमन लाल, संपा.
भगत सिंह के सम्पूर्ण दस्तावेज. पंचकूला, आधार प्रकाशन, 1980, 478प.
5. 954.0843
ज 27 च जगमोहन सिंह
भगत सिंह और उनके साथियों के दस्तावेज. पंचकूला, आधार प्रकाशन
1986. 127प.
6. 954.0925
ज 769 क स जेन, फूलचंद
स्वतंत्रता सेनानी ग्रंथमाला. नई दिल्ली, इंस्टीच्यूट आफ सोशल साइंसिस,
1999. 165प.
7. जी
ड 169 भ म डॉनब्रीन
मेरी कहानी भगत सिंह; अनुवादक भागत सिंह. नई दिल्ली, नीलकंठ
प्रकाशन, 2008. 160प.
8. जी
भ 27 प अ प्रभकर, विष्णु
अमर शहीद भगत सिंह. दिल्ली, आर्य प्रकाशन मंडल, 2008. 112प.
9. जी
भ 27 स प भगत सिंह
पत्र और दस्तावेज: संपादक वीरेन्द्र सिन्धु. दिल्ली, राजपाल एण्ड सन्ज,
2007. 95प.
10. 954.0843
य 92 फ यशपाल
फांसी के फन्दे तक. दिल्ली, हिन्द पाकेट बुक्स, 1972. 103प.
11. जी
भ 27 र भ रहबर, हंसराज
भगत सिंह; एक ज्वलंत इतिहास. दिल्ली, भगत सिंह विचार मंच, 1996.
199प.
12. जी
भ 27 र भ राणा, भवान सिंह
भारत के महान अमर क्रांतिकारी भगत सिंह. नई दिल्ली, भारतीय ग्रन्थ
निकेतन, 1988. 157प.

13. जी
भ 27 व भ व्यास, राजशेखर
भगत सिंह: कुछ अधखुले पन्ने. दूसरा संस्करण, नई दिल्ली, कल्याणी
शिक्षा परिषद, 2009. 239प.
14. जी
भ 27 व म व्यास, राजशेखर
मैं भगत सिंह बोल रहा हूँ. नई दिल्ली, प्रवीण प्रकाशन, 2008. 104प.
15. जी
भ 27 व श विद्याथी, सुधीर, संपा.
शहीद भगत सिंह: क्रान्ति का साक्ष्य. दिल्ली, राजकमल, 2009. 342प.
16. जी
भ 27 स भ शर्मा, कृष्ण लाल
भगत सिंह—चरितामृतम. सहारनपुर, सूनन प्रकाशन, 1976. 30प.
17. जी
भ 27 श क शर्मा, सुधीर
क्रान्ति का देवता; सरदार भगत सिंह. दिल्ली, विशु पब्लिशिंग हाऊस,
2004. 96प.
18. 920.054
भ 27 स म सिन्धु, वीरेन्द्र
अमर शहीद सरदार भगत सिंह: मेरे क्रान्तिकारी साथी. दिल्ली, राजपाल
एण्ड सन्ज, 1977. 138प.
19. जी
भ 27 स य सिन्धु, वीरेन्द्र
युगद्रष्टा भगत सिंह और उनके मृत्युंजय पुरखे. दिल्ली, राजपाल, 1996.
320प.
20. जी
म 27 स स सिन्धु, वीरेन्द्र
सरदार भगत सिंह: पत्र और दस्तावेज. दिल्ली, राजपाल एण्ड सन्ज,
1996. 96प.

संस्कृत बुक्स

1. जी
भ 21 श भ

शर्मा, स्वयं प्रकाश
श्री भक्त सिंह चरितम्. होशयारपुर, आर. आई. प्रैस. 155 प.

English Articles

1. Amarjit Singh. "Ideology and martyrdom of Bhagat Singh: a historiographical critique. *Punjab History Conference*, 16-18 March.2007, 39 session, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala. 368-382p.
2. Deep kamal. "Bhagat Singh remembered by one and all". *The Tribune*. 24 March, 2007. 3p.
3. Goyal, Shailja. "Execution of Bhagat Singh: did Gandhi fail to do his duty. *Punjab History Conference*, 16-18 March 2001, 33 session, Punjabi University, Patiala. 248-251p.
4. Gurmeet Singh. " Youth interpretation of Bhagat Singh as a radical force dangerous". *The Indian Express*. 23 March, 2007. 7p.
5. Jagmohan Singh. "Shaheed-e-Watan". *The Indian Express*. 23 March, 2007. 3p.
6. Neel Kamal. "March marks Bhagat Singh's martyrdom day". *The Times of India*. 24 March, 2009. 3p.
7. Parmod Bharti. "Mud-slinging contest on martyrdom day". *The Tribune*. 24 March, 2008. 3p.
8. Puri, Harish. "Who is a revolutionary?". *The Indian Express*. 23 March, 2007. 11p.
9. Shukla, Anuradha. "No takers for Bhagat Singh's trunk. *The Tribune*. 23 March, 2007. 16p.

ਪੰਜਾਬੀ

ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ. “ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਸਰਦਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੁਝ ਖਤ”. *ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ*. 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2006
6ਪ.

ਆਨੰਦ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੰਪਾ. “ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਦੀ ਜੁਬਤੀ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ”. *ਨਵਾ ਜ਼ਮਾਨਾ*. 18
ਜੂਨ, 2006. 1ਪ.

ਔਲਖ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ. “ਸੇਵਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਿੰਦੜੀਏ ਬੜੀ ਔਖੀ”. *ਅਜੀਤ*. 23 ਮਾਰਚ, 2007. 4ਪ.

ਸਿੱਧੂ, ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ. “ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਥੀ”. *ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ*. 23 ਮਾਰਚ, 2007. 6ਪ.

ਸਿੱਧੂ, ਗੁਰਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ. “ਮੇਰਾ ਰੰਗ ਦੇ ਬੰਸਤੀ ਚੋਲਾ.” *ਅਜੀਤ*. 23 ਮਾਰਚ, 2009. 1ਪ.

ਸੁਖਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ. “ਕੌਮ ਦਾ ਵੱਡਮੁੱਲਾ ਸਰਮਾਇਆ - ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ”. *ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਸਾਡਾ ਗੌਰਵ*. 31
ਮਾਰਚ, 2005. 10-12ਪ.

ਸੁਮੀਤ ਸਿੰਘ. “ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅੰਦਰਲੇ ਚਿੰਤਕ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ.” *ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ*. 23 ਮਾਰਚ,
2007. 6ਪ.

ਸੰਧੂ, ਗੁਲਜਾਰ ਸਿੰਘ. “ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੇ ਸਾਂਡਰਸ ਦੀ ਮੰਗੋਤਰ. *ਅਜੀਤ*. 10 ਜਨਵਰੀ, 2006. 4ਪ.

ਸ਼ਰਮਾ, ਸੁਮਨ. “ਸ਼ਹੀਦੇ ਆਜ਼ਮ ਸ. ਭਗਤ ਸਿੰਘ.” *ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ*. 23 ਮਾਰਚ, 2004. 2ਪ.

ਹਮਦਰਦਵੀਰ ਨੌਸ਼ਹਿਰਵੀ. “ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਅਧਿਆਪਕਾ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ.” *ਦੇਸ਼ ਸੇਵਕ*. 23
ਮਾਰਚ, 2004. 6ਪ.

ਹਮਦਰਦਵੀਰ ਨੌਸ਼ਹਿਰਵੀ. “ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ.” *ਦੇਸ਼ ਸੇਵਕ*. 16 ਜੁਲਾਈ, 2006. 6ਪ.

ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ. “ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਗੁਰੂ ਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ.” *ਅਜੀਤ*. 24 ਮਾਰਚ,
2008. 6ਪ.

ਹਾਂਡਾ, ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ. “ਸਵਤੰਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮ ਦੇ ਹੀਰੋ- ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਗੁਰੂ ਤੇ ਸੁਖਦੇਵ”. *ਅਕਾਲੀ ਪ੍ਰਤੱਕਾ*. 23
ਮਾਰਚ, 2006. 4ਪ.

ਹਾਂਡਾ, ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ. “ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਬਣੇ ਸ਼ਹੀਦ”. *ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ*. 23 ਮਾਰਚ, 2006. 7ਪ.

ਹਾਂਡਾ, ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ. “ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਸ. ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਗੁਰੂ ਤੇ ਸੁਖਦੇਵ”. ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ. 23 ਮਾਰਚ, 2005. 2ਪ.

ਹੇਮ ਰਾਜ. “ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ-ਇ-ਆਜ਼ਮ ਕਿਉ?” . ਨਵਾਂ ਜਮਾਨਾ. 26 ਮਾਰਚ, 2006. 2ਪ.

ਕਾਹਲੋਂ, ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ. “ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਵਿਰਸਾ”. ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ. 21 ਮਾਰਚ, 2004. 1ਪ.

ਕਿਰਤਮੀਤ ਸਿੰਘ. “ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਚਿਤਵੇ ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਵੱਡਾ ਹੱਲਾ ਮਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ”. 22 ਮਾਰਚ, 2008. 6ਪ.

ਗਰਗ, ਕੇ. ਐੱਲ. “ਭਗਤ ਸਿੰਘ: ਸੰਘਰਸ਼ ਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ”. ਅਕਸ. 33 (11) ਅਪ੍ਰੈਲ, 2008. 51-52ਪ.

ਗਿੱਲ, ਸਰਬਜੀਤ. “ਜੰਗ ਅਜੇ ਮੁੱਕੀ ਨਹੀਂ”. ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ. 23 ਮਾਰਚ, 2006. 2ਪ.

ਗਿੱਲ, ਗੁਰਭਜਨ. “ਸੂਹੀ ਲਾਟ ਵਰਗਾ ਸੀ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ”. ਅਕਾਲੀ ਪ੍ਰਤੱਕਾ. 23 ਮਾਰਚ, 2005. 4ਪ.

ਗਿੱਲ, ਗੁਰਭਜਨ. “ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ”. ਦੇਸ਼ ਸੇਵਕ. 21 ਮਾਰਚ, 2004. 1ਪ.

ਚਮਨ ਲਾਲ. “ਕਿਵੇਂ ਮਨਾਈਏ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ”. ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ. 19 ਮਾਰਚ, 2006. 1ਪ.

ਚਮਨ ਲਾਲ. “ਕੌਣ ਸਾਰ ਲਵੇਗਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਦੀ?”. ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ. 26 ਜਨਵਰੀ, 2009. 7ਪ.

ਚਮਨ ਲਾਲ. “ਲੇਬਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਿੰਨ ਭਾਰਤੀ ਬਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ”. ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ. 23 ਮਾਰਚ, 2006. 7ਪ.

ਚਮਨ ਲਾਲ. “ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਦੀਆਂ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਦੁਰਲਭ ਲਿਖਤਾਂ”. ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ. 23 ਮਾਰਚ, 2007. 7ਪ.

ਚਮਨ ਲਾਲ. “ਸ਼ਹੀਦੇ ਆਜ਼ਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਬਰਸੀਆਂ”. ਦੇਸ਼ ਸੇਵਕ. 23 ਮਾਰਚ, 2006. 6ਪ.

ਚੀਮਾ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ. “ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਪਲਿਆ ਭਗਤ ਸਿੰਘ”. ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ. 23 ਮਾਰਚ, 2006. 7ਪ.

ਚੰਦਨ, ਅਮਰਜੀਤ. “ਬੇਜਾਨ ਬੁੱਤ”. *ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ*. 22 ਮਾਰਚ, 2009. 7ਪ.

ਚੰਦਨ, ਅਮਰਜੀਤ. “ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਸਵੀਰ”. *ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ*. 23 ਮਾਰਚ, 2007. 7ਪ.

ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ. “ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ ਚ ਵੱਖ-2 ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ”. *ਅਜੀਤ*. 24 ਮਾਰਚ, 2007. 5ਪ.

ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ. “ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰ”. *ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ*. 23 ਮਾਰਚ, 2006. 7ਪ.

ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ. “ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਤਾ”. *ਅੱਜ ਦੀ ਆਵਾਜ਼*. 21 ਮਾਰਚ, 2004. 1ਪ.

ਜੋਸ਼ਨ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ. “ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ 75ਵਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਇਆ”. *ਅਜੀਤ*. 24 ਮਾਰਚ, 2007. 5ਪ.

ਜੋਸ਼ੀ. “ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ”. *ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ*. 24 ਮਾਰਚ, 2009, 9ਪ.

ਢੀਂਗਰਾ, ਪਰਮਜੀਤ. “ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਿਨਾਹ”. *ਅਜੀਤ*. 19 ਮਾਰਚ, 2006. 1ਪ.

ਤਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ. “ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਸਦਕਾ ਹੀ ਅਸੀਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਾਂ”. *ਅਜੀਤ*. 24 ਮਾਰਚ, 2009. 1ਪ.

ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ. “ਭਗਤ, ਭਗਤ ਅਤੇ ਭਗਤ”. *ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ*. 22 ਮਾਰਚ, 2007. 7ਪ.

ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ. “ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੀਆਂ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ”. *ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ*. 23 ਮਾਰਚ, 2006. 9ਪ.

ਦਵਿੰਦਰ ਪਾਲ. “ਗੁੰਮਨਾਮ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮੀਏ. *ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ*. 23 ਮਾਰਚ, 2007. 7ਪ.

ਦਿਲਾਵਰ ਸ਼ਾਹ. “ਧਰਤੀ ਦਾ ਮਾਣ-ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ”. *ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ*. 29 ਜੁਲਾਈ, 2008. 4ਪ.

ਨਈਅਰ, ਕੁਲਦੀਪ. “ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤਾ”. *ਜਗਬਾਣੀ*. 29 ਮਾਰਚ, 2006. 7ਪ.

ਨਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ. “ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੋਚ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ”. *ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ*. 23 ਮਾਰਚ, 2009. 7ਪ.

ਪਰੇਮ ਸਿੰਘ. “ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜੀਵਨੀ”. *ਨਵਾਂ ਜਮਾਨਾ*. 8 ਜੂਨ, 2008. 2ਪ.

ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ. “ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਹੁਮੁੱਲੇ ਵਿਚਾਰ”. *ਦੇਸ਼-ਸੇਵਕ*. 25 ਅਗਸਤ, 2006. 7ਪ.

ਮਹੀਪ ਸਿੰਘ. “ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ”. *ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਈਜੈਸਟ* 36(12) ਜੂਨ, 2008.

28-29 ਪ.

Books

on

Shaheed Bhagat Singh

Not Available

in

Bhai Gurdas Library

Guru Nanak Dev University

Amritsar

NOT AVAILABLE BOOKS

1. Bhawan Singh Rana-Bhagat Singh: an immortal revolutionary of India.
2. Laxman Prasad Mathur-Bhagat Singh: the prince of martyrs, 2002.
3. P.M.S. Grewal-Bhagat Singh: liberation's blazing star, 2007.
4. Ram Bakshi- Struggle for Independence: Bhagat Singh
5. D.N. Gupta- Bhagat Singh: select speeches & writings, 2007.
6. Shiv Verma- Selected writings of Shaheed Bhagat Singh
7. Manmohini Zutshi Sahgal- An Indian Freedom fighters recalls her life.
8. A. Bharath Kumar- Terrorism comes from US.
9. Gopal Thakar- Bhagat Singh: the man & his ideas.
10. Ajay Ghosh- Bhagat Singh and his comrades. Bombay, 1945.
11. Jatinder Nath Sanyal- Sardar Bhagat Singh. Allahabad, 1931.
12. A.S. Bardhan- Bhagat Singh: pages from the life of martyrs, Delhi, 1984.
13. K.K. Khullar- Shaheed Bhagat Singh. Delhi, 1981.
14. Sachindra Nath Sanyal- Sardar Bhagat Singh
15. Chaman Lal- Bhagat Singh Ke Sampuran Dastavej. Chandigarh, 2004.
16. Gurmit Rahbar- Shaheed-i-azam Bhagat Singh aur Unka Khandan. Phagwara, 1950. (In Urdu)
17. Virendra Sindhu- Yuga Drashta Bhagat Singh aur Unke mritunjay Purkhe. Delhi, 1968
18. K.L. Gauba- Famous and historic trails. Lahore, 1946.
19. Chandra Shekhar- Bhartiya Antakwad Ka Itihas. Allahabad, 1954- (In Hindi)
20. Kamlesh Mohan- Bhagat Singh: the man and his ideology. Chandigarh.
21. R.L. Bansal- Teen Krantikari Shaheed. Agra, 1954- (In Hindi).
22. Manmath Nath Gupta- History of the revolutionary movement in India. Delhi, 1960- (In Hindi)

Shaheed Bhagat Singh (1907 - 1931)

Bhagat Singh was the scion of a Sandhu Jat family which originally resided in the village Khatkar Kalan in District Nawan Shahar but at the time of Bhagat's birth was settled at the village Banga (Chak no. 105) in District Lyallpur. He was born to Kishan Singh and Vidya Vati on September 27, 1907. Kishan Singh was the eldest of the three sons of Arjan Singh and Jai Kaur, the two others being Ajit Singh and Swaran Singh. The former had been deported to Mandalay along with Lala Lajpat Rai under the infamous Regulation III of 1818 on the charge of seditious activities caused by the inequitable Colonisation Bill of 1908. Bhagat Singh was the second of the five children (four sons and a daughter) of Kishan Singh, the others being Jagat Singh (died young), Amar Kaur, Kulbir Singh, Kultar Singh and Rajinder Singh.

On completion of his primary education at the village school in Banga, Bhagat Singh was sent to the D.A.V. High School, and then to the D.A.V. College at Lahore. Here he came under the influence of two teachers, Bhai Parmanand and Jai Chand Vidyalankar, two veteran nationalists, who left their impress on the plastic mind of Bhagat Singh. He became the leader of the student community and founded the college students' union. He even joined the Indian National Congress but, finding it supine and ineffective, left it.

The execution of the Ghadarite Kartar Singh Saraba in 1915, the Rowlatt Act and the Jallianwala Bagh tragedy of 1919 made Lahore a storm-centre of agitation. Bhagat Singh responded to the non-cooperation call of Gandhi ji, left the D.A.V. College and later joined the National College founded by Lala Lajpat Rai, from where he graduated in 1923. From 1923 to the time of his execution in 1931 Bhagat Singh dedicated himself to the liberation of his motherland. In 1923 he associated himself with the Akalis and Babbar Akalies, who had organised Morcha at Guru Ka Bagh. The same year he joined the Hindustan Socialist Republican Association and was very soon elected as the general secretary of its central committee. He was entrusted with the task of co-ordinating the inter-provincial activities of the Association.

In 1925 he founded the Naujawan Bharat Sabha at Lahore to inculcate a spirit of revolution among the youth. He came in touch with other revolutionaries like Sukhdev, Yashpal, Bhagwati Charan, Chandra Shekhar Azad, B.K.Datt, Surindra Nath Pandaya, Jatindra Nath Das and others, who were also working among the youth. Das taught how to make crude bombs. In 1926 Bhagat Singh planned with Kundan Lal and Azad to rescue the prisoners of the Kakori Case, but the plan fell through. On the Dussehra Day of 1926, a bomb exploded in Lahore. Bhagat Singh was arrested and prosecuted, but for want of sufficient evidence he was discharged. In 1928 the Hindustan Socialist Republican Association decided to open a network of branches in the Punjab under the leadership of Bhagat Singh.

When the Simon Commission landed in Bombay on 3 February 1928, the Congress gave a call of black flag demonstration against it. A mammoth procession led by Lala Lajpat Rai greeted it with black flags at the time of its arrival at Lahore. It was lathicharged by the police and Lala too was not spared. It was too outrageous an insult to be left unavenged. The Lala succumbed to the injury a few months later. Bhagat Singh, Rajguru and Azad decided to kill Mr. Scott, believed to be responsible for the lathi blows given to the revered Lala. Taking him for Scott, they shot at Saunders, Assistant Superintendent, on 17 December 1928 and killed him. Bhagat Singh escaped from Lahore and came to Calcutta where he opened a branch of his party.

The party now entrusted Bhagat Singh and B.K.Datt to throw a bomb in the Central Legislative Assembly in Delhi in order to demonstrate to the alien rulers the utter disgust and

disaffection of the Indians against their autocratic rule. On April 8, 1929 they threw a bomb when the Central Assembly was in session, and later offered themselves for arrest shouting 'Inquilab Zindabad' (Live Long Revolution), "Down Down with British Imperialism". Bhagat Singh and B.K. Datt were arrested, and later Bhagat Singh, Rajguru and Sukhdev were tried, and hanged in Lahore Central Jail on 23 March 1931 at about 7:30 in the evening. Their corpses were not handed over to their relatives but were cremated by the police at the dead of night on the banks of the river Satluj, near Ferozepur.

References:

Chandra Shekhar, *Bharatiya Atankwad ka Ithihas*, Allahabad, 1954.

Fauja Singh, *Eminent freedom fighters of Punjab*, Patiala, Punjabi University, 1972.

Gauba, K.L., *Famous and historic trials*, Lahore, 1946.

Gupta, Manmath Nath, *History of the revolutionary movement in India*, Delhi, 1960.

Nagendra Singh, ed., *Encyclopaedia of the Indian biograpgy*, New Delhi, 2000.

Thakur, Gopal, *Bhagat Singh: the man and his ideas*, Delhi, 1963.